

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E - b)

Limba și literatura maghiară maternă

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Babits Mihály: Cigány a siralomházban

*Úgy született hajdan a vers az ujjam alatt,
ahogy az Úr alkotott valami szárnyas
fényes, páncélos, ízelt bogarat.*

*Úgy született később az ajkamon, mint
a trombitahang, mint a trombitahang
katonák szomjas, cserepes ajkain.*

*De ma már oly halkan, elfolyva, remegve jön
mint beesett szemek gödreiben
remegve fölcsillan a könny.*

*Nem magamért sírok én: testvérem van millió
és a legtöbb oly szegény, oly szegény,
még álmából sem ismeri ami jó.*

*Kalibát ácsolna magának az erdőn: de tilos a fa
és örül ha egy nagy skatulyás házban
jut neki egy városi zord kis skatulya.*

*És örül hogy - ha nem bírja már s minden
összetört -
átléphet az udvari erkély rácsán
s magához rántja jó anyja, a föld.*

*Szomorú világ ez! s a vers oly riadva muzsikál
mint cigány a siralomházban.
Hess, hess, ti sok verdeső, zümmögő, fényes
bogár!*

*Ha holtakat nem ébreszt: mit ér a trombitászó?
Csak a könny, csak a könny, csak a könny hull
s nem kérdi, mire jó?*

(1925)

- a. A vers címében a „cigány” a költő metaforája. Miért a „siralomházban” képzei el a vershelyzetét? Válaszát indokolja az egész szöveg összefüggésében! 5 pont
- b. Hogyan érvényesül az idő- és értékszembesítés a versben? 5 pont
- c. Milyen költői képekkel szemlélteti a vers beszélője a különböző pályaszakaszokban keletkezett verseit? Értelmezze a képek jelentését! 5 pont
- d. Hogyan körvonalazódik a vers beszélőjének a költészetről és a költőszerepről alkotott felfogása a költeményben? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Az év szavai 2017.

Az év ifjúsági szava: egoszörf. (Minya Károly magyarázata) Az egoszörf az énkeresés sajátos módja. Nem filozófiai értelemben történik, hanem a digitális térben. Beütjük a nevünket az internetes keresőbe, esetleg idézőjelbe is tesszük, azaz rákeresünk a nevünkre, és máris olvashatjuk, milyen felületen vagyunk jelen, kik és mit írnak rólunk. Tekinthető önimádó, narcisztikus cselekedetnek, de lehet praktikus és naprakész információ keresése is a hálózaton. Szavazatot kapott még: Balaton-átcsúszás, túltol (eltúloz).

Az év költői szava: hímes templom. (Pomozi Péter méltatása) Az év költői szava, a hímes templom egy sikeres szövegfelújítás, Zentai Tünde néprajzkutató érdeme. Mint az Ethnographia című szakfolyóirat idei első számában írta: „A színpompás, kazettás mennyezetű templomokat a régi iratokban cifra, tarka, megtarkázott, festett, hímes attribútumokkal illették.” Aki járt valaha az ormánsági, felső-Tisza-vidéki, kalotaszegi vagy más Kárpát-medencei díszes, kazettás mennyezetű templomokban, az bizonyosan nem feleli a kazetták megkapó vizuális költészetét, akár virtuózabb, akár bájosan naiv festői megoldásokat látunk. Épp ez utóbbi, a népi díszítőmesterségekkel és szépérzékkel szervesen érintkező ornamentika az, amelyre költői tökélyvel illik a hímes templom szó, mivel vizuális élményünket költői szépséggel és igazsággal sűríti egy kiváló terminusba. [...] Kiválasztás és szavazás: Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport, Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda.

(<http://anyanyelvapolo.hu/edes-anyanyelvunk-pdf/ea-2018-XL-1.pdf>)

- a. Kik és mi alapján tekintik megfelelőnek a fenti szöveg két szavát? 5 pont
 - b. Mit jelentenek a szövegben a *narcisztikus*, *praktikus*, *terminus* szavak? 5 pont
 - c. Melyik stílusréteg sajátosságai érvényesülnek a szövegben? Indokolja válaszát! 5 pont
 - d. Fejtse ki a véleményét 10-15 mondatban, miben rejlik a szavak szépsége! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás. 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*, Madách Imre: *Az ember tragédiája* vagy más olvasott mű) alapján **Utak és lehetőségek a romantikus drámai költeményben** címmel! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a romantikus stílusjegyek a drámai költeményben 5 pont
- b. a tér- és időszerkezet jelentései 5 pont
- c. az utazás toposza mint önmegismerés, értékkeresés 5 pont
- d. életutak: férfi és női szerepkörök 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.